

**GELENEKSEL KÜLTÜRE GÖRE
TÜRKİYE'DE ÇOCUK EĞİTİMİ
ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA**

Cavit BİNBAŞIOĞLU

T.C.

KÜLTÜR BAKANLIĞI

KÜLTÜR ESERLERİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	IX
I. GİRİŞ	1
1. Sorun	1
2. Araştırmanın Amacı ve Önemi	3
3. Araştırmanın Yöntemi	3
4. Sınırlılıklar	4
5. Varsayım	5
6. Denenceler	5
II. VERİLER VE YORUMLAR	6
1. Hamilelik Döneminde Annenin Beslenmesi ve Giyimi.....	6
2. Hamilelik Döneminde Annenin İş Görme Tarzı	9
3. Çocuk Doğmadan Önce Ailede Yapılan Hazırlıklar	11
4. Göbek Bağı Kesme ve Ad Koyma.....	15
5. Yeni Doğan Bebeğe Karşı Ailede Yapılan Sağlık İşlemleri	17
6. Yeni Doğan Bebeğe Takılan Nazarlıklar	21
7. Bebeğin Uykuya Dalmasını Kolaylaştırmak İçin Söylenen Ninniler	25
8. Bebeğin Diş Çıkarma Olgusu	37
9. Çocuğun Yürümesi	40
10. Bebeğin Sütten Kesilmesi	48
11. Çocukta Temizlik ve Kuruluk Alışkanlığı.....	51

12. Çocuk Eğitiminde Aile Bireyleri Arasındaki Görüş Birliği	53
13. Aile Geçimsizliklerinin Çocuk Eğitimi Üzerindeki Etkileri.....	55
14. Eğitimde Çocukların Cinsiyetinin Farklı Oluşu	58
15. Çocuk Sorunlarına Karşı Ailenin Tutum ve Davranışı	59
16. Aile Eğitiminde Çocuk Oyunları	62
17. Eğitimde Çocuğu Cezalandırma Şekilleri.....	74
18. Bir Eğitim Yöntemi Olarak Dayak	77
19. Ailede Eğitim Amacıyla Çocukları Korkutma	79
20. Yemek Yemeyen Çocuklara Karşı Ailenin Davranışları.....	83
21. Çocukların “Radyo Çocuk Saati”nden Yararlanmaları	86
22. Eğitimde “Üvey Anne”nin Etkileri	89
23. Cinsel Eğitim Sorunu	92
24. Çocuğun Dinsel Eğitimi.....	95
III. GENEL SONUÇLAR	98
EKLER	103
1. Anket Formu	103
2. Araştırmada Kullanılan Anketleri Dolduranların Listesi	107
KAYNAKÇA	117

ÖNSÖZ

1955 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü'nün Pedagoji Bölümü'nü bitirdikten sonra, aynı yıl Trabzon-Beşikdüzü Kız Öğretmen Okulu'na "meslek dersleri" öğretmeni olarak atanmıştım. Bu okulda "Eğitim Psikolojisi" derslerini okuturken, konuların gereği "çocuk eğitimi" ile ilgili bilimsel bilgileri vermeye çalışıyordum. Öğretmen adayı olan öğrencilerim, arada sırada, "Bizde şöyle yapılır, bizde böyle yapılır" gibi sözler söylemeye başlamışlardı. Bunların çoğunun yanlış olduğu söylenince, ülkemizdeki gerçek durumun ne olduğu; bu konularla ilgili olarak ülkemizde ne gibi eğitim sorunları bulunduğu da düşünölmeye başlandı.

Bunun üzerine, çocuk eğitimi konusunda ülkemizde ne gibi sorunlar bulunduğunu saptamak amacıyla, bir araştırma yapmayı kararlaştırmıştık.

Geleneksel kültüre göre çocuk eğitimi ile ilgili olarak hazırladığımız bir anket formunu, yanıtlanması ricasıyla, öğrencilerimin geldiği ilkokuldaki öğretmenlerine gönderdik. Alınan yanıtları, "seminer çalışmaları" sırasında tasnif ederek, birer rapor haline getirmiştik. Bunun sonuçlarından, zaman zaman, derslerimizde yararlandık. Eğitimle ilgili bazı yazılarımda da bunlardan söz ettim; fakat, bu araştırma, bütünüyle yayımlanmamıştı. Şimdi bunları bir araya getiriyoruz. Bu vesile ile, çalışmaya katılan meslektaşlarıma

teşekkürlerimi sunarım. Aynı nitelikte bir çalışma, 1981'de Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi son sınıf öğrencilerinden Emine Kumbul tarafından da yapılmıştır. Bu araştırmada ondan da yararlanılmıştır. Bu araştırmadan yararlanmayı sağlayan sayın Prof. Dr. Kemal Aytaç'a da teşekkürlerimi sunarım.

Aradan uzun bir zaman geçmiş olmasına karşın, burada söz konusu edilen eğitim sorunları, giderek eski niteliğini kaybetse de, yine var olduğunu kabul edebiliriz. Ayrıca bunun, tarihsel bir değeri de vardır. Bu eğitim sorunları karşısında geleneksel kültürümüzde uygulanmış olan eğitim ilke ve yöntemlerinin iyi yönlenlerinden yararlanmak ve bunları geliştirmek, iyi olmayan yönlerine karşı da bilimsel bir bilinç kazanmak gerekmektedir.

Bu düşüncelerle, araştırmamızı, meslekî kamuoyuna sunuyoruz.

Ankara, 15.05.1997
Cavit BİNBAŞIOĞLU